

Kmetje ptujskih vasi - bodoči zadružniki

Preje so s kravami in konji orali...

... iz lesa hiše gradili in jih s slamo krili...

... nazadnje butali in zidali...

Sedaj se odločajo, da postanejo vsi zadružniki

V Središču je uspešno zaključen šoferski tečaj

V Središču je bil v začetku februarja t. l. ustanovljen v okviru Ljudske tehnike avto-moto krožek, v katerega se je takoj po ustanovitvi vpisalo nad 60 članov. Takoj po ustanovitvi so se pričele tudi priprave za šoferski tečaj, v katerega se je prijavilo 23 kandidatov in ki se je pričel že 15. marca. V tečaju so se kandidati v 72 učnih urah seznanili s konstrukcijo, delovanjem, hlajenjem, mazanjem, napajanjem bencinskega motorja za avto in motorno kolo. Spoznali so električno instalacijo, kretni mehanizem, šasijo in material, iz katerega so delj avtomobila in motornega kolesa napravljeni, s prometnimi pravili ter najnujnejšim popravilom motorja in vozil. Imeli so tudi 6 političnih ur, ko so se seznanili s pomenom tehnike v naši ljudski državi ter z njenim dvigom v tehničnem pogledu. Tečaj so disciplinirano obiskovali in pazno sledili predavanjem.

Med tečajem sta jim bila dodeljena s strani Okrajnega odbora Ljudske tehnike avto in motorno kolo. To je tečajnike še bolj vzpodbudilo in še pazljiveje so se pripravljali za izpit. Zadnji del

tečaja je bil posvečen praktičnim vajam z vozili. Takrat so tečajniki že lahko deloma pokazali pridobljeno znanje.

24. julija je bil zaključni dan izpitov, ki so jih napravili: Haupt Anton, Podgorelec Franc, Rupčić Jože, Marčec Anton, Ivanuša Vinko, Pajek Herman, Tkalec Rudolf, Bedjanič Jože, Tomažič Vladko, Sala Franc, Znidarič Karl, Kanič Rudolf, Čavničar Franc, Lovrenčič Stanko in Lukman Janez.

Kako ugoden odmev je imel uspešno zaključek tečaja, je najbolj razvidno iz dejstva, da se je v nekaj dneh po zaključku prijavilo že zopet 23 kandidatov, ki bi se želeli izuriti v upravljanju z motornim vozilom. Ti bodo v kratkem začeli z novim tečajem. Tako se bo s časom usposobilo veliko število ljudi, upravljalj motorna vozila, kar bo s pridom služilo v kmetijstvu, industriji in obrambi domovine.

V nedeljo, 7. avgusta se bo ob 9. uri vršil v Domu ljudske prosvete v Središču občni zbor Avto-moto krožka Središča. Za člane je občni zbor obvezen, vsi ostali dobrodošli. Istočasno se bo vršil vpis novih članov. R. F.

Fizkultura

SD DRAVA : SD PROLETAREC (Zagorje) 1:1 (1:0)

V nadaljevanju kvalifikacijskih tekem za vstop v slovensko ligo je v nedeljo, 31. julija gostovalo v Ptujju nogometno moštvo SD Proletarca iz Zagorja.

Moštvi sta nastopila v sledečih postavah:

SD Drava: Širc I, Samec, Serdinšek, Kravina, Gažzer, Strehar, Hanzl, Berlič, Širc III, Repič, Stokjovič.

SD Proletarec: Skrobanja, Kokolič, Pavko, Rupnik, Dmrovšek, Ogrinc I, Prosnik I, Prosnik II, Ogrinc II, Lebenšek, Hauptman.

Tekma se je začela z napadi obeh moštev, toda že v prvi minuti je Drava, ki je bila v dobri postavi, uspelo z dobro kombiniranim prodorom po Sirecu zabiti prvi gol. Kljub neuspehu so v nadaljevanju gostje pričeli napadati in so pokazali izredno lepo kombinirano igro. Tudi vratar se je izkazal z uspešnimi intervencijami. Gledalci so navdušeni opazovali potek lepe igre obeh moštev. Vratar gostov je požrtvovalno branil več lepih strellov. Srednji napadalec domačinov večkrat v rešilni situaciji zaradi neodločnosti ni uspel povisati rezultata.

V drugem polčasu se je tekma nadaljevala z veliko ostrino ob rahli premoči Drave. V peti minuti srednjemu napadalcu zopet ni uspelo povisati rezultata, kljub temu, da je bil sam pred vrati gostov. Od časa do časa so tudi gostje prodri pred vrata Drave, ki jih je pa vratar hladnokrvno in uspešno varoval. V 29. minuti pa se je kljub temu iz »gužve« pred domačimi vrati izcimil gol, ki ga je dosegel Ogrinc s precej ostrim strelom. Do konca polčasa se postavljeni rezultat 1:1 ni več izpremenil.

V moštvo Drave je pokazal Strehar primer požrtvovalnega in borbenega igralca. Tudi vratar je pokazal svojo sposobnost.

Pri gostih sta se odlikovala Hauptman in Skrobanja.

Zanimivi tekmi je prisostvovalo okrog 1000 gledalcev.

V predtekmi sta se srečali pionirski moštvi Železničarja iz Maribora in Ptuja. Tekma se je končala z neodločenim rezultatom 1:1 (1:1).

Obe tekmi je sodil dobro tov. Ambröž iz Maribora.

V nedeljo 6. avgusta t. l. bo igral v Ptujju prvenstveno tekmo SD Miličnik iz Ljubljane proti SD Dravi.

Pipin

Dne 1. avgusta zvečer izgubljeno listnico v ptujskem parku je proti nagradi oddal na naslov: Ptuj, Ljutomerska cesta 1.

DOPISI

S. V., Cirkulane, Zahvaljujemo se vam za prejet članek, ki ga pa nisimo objavili, ker je bil pred njim objavljen članek D. D. o pionirski počitniški koloniji na Vranskem.

Hvaležni vam bomo za kak novi članek iz Vašega kraja.

Pred mesnicami je ob sobotah zelo živahno

Medsebojna pomoč v vrstah delovnih ljudi je za vsakogar razumljiva stvar. Kljub temu pride med ženami pred trgovinami, ko čakajo v vrstah, predvsem pa ob sobotah pri čakanju na meso, vedno znova do kritike, zakaj prihajajo nekatere gospodinje ali celo otroci in tudi možje po meso z nakaznicami tudi za sosede ali celo za več družin. Pri tem celo zahtevajo, da bi moral priti vsakdo zase nakupovat.

Za nikogar ni krivično, če si ljudstvo med seboj pomaga, če se nudi v vsakem oziru pomoč materam dojenčkov, nosečim ženam, starcem in zaposlenim družinam pri nabavi živin in ostalih življenjskih potrebščin. Prav je, če gledajo delovni ljudje na to, da se ne bo nudila pomoč takim gospodinjam, ki bi sicer lahko same prišle po meso in se postavile v vrsto delavskih in nameščenskih žena vsaj za nabavo živin, če se že izmikajo priti v vrsto zaposlenih žena, kjer je treba pripogniti hrbtnico in prijeti za orodje in druga primerna dela. Takim malomeščanskim ostankom skromne in ponižne žene delavcev in nameščenecv ne morejo biti na uslugo.

Pojav zaposlitve vedno večjega števila ljudi v državnem in združnem gospodarskem sektorju se močno odraža pred trgovinami in mesarijami. Ni čudno, če je bilo n. pr. v soboto ob 2. uri zjutraj pred mesnico Podgoršek na Bregu nad 21 moških in žena, ob tričetrt na 6. uro pa že 80, ki so čakali na meso, poleg tega pa ima vsakdo še druge nakaznice. Če dobi mesar meso v klavnici ali z leda šele ob 6. uri zjutraj, ni čudno, da mora zadnji čakati ure in ure, predno pride na vrsto. Večkrat niti enaindvajsetemu niti osemdesetemu na videz ni težko čakati, če se vsakdo postavi v red kakor pride, in zahteva discipliniranost tudi od zamudnikov, ki si radi pomagajo z vrivanjem med prve vrste ali s predajo nakaznic prvim.

Razumljivo je, da želi vsakdo soboto izrabiti poleg nabave živin tudi za druga dela, zaradi česar žrtvuje zgodnje jutranje ure. Nujno pa je potrebno, da bi bila razprodaja mesa tudi ob petkih ves dan in ob sobotah dopoldne. Tako n. pr. ne bi bilo treba iti Ivanu Cafuti iz Gruškova po meso v Ptuj že ob štirih. Liza Kenig in druge žene iz Podleh-

nika bi tudi lahko šle pozneje zdoma. Franciška Dečman iz Turnišča s svojimi 51. leti težko vzdrži po več ur na nogah. Nejevoljna je, da turniška mesnica ne obratuje, zaradi česar morajo žene iz Vida, Tržca, Pobrežja, Draženc in od drugod v Ptuj po meso. Tudi žene delavcev iz Starš, Marjete, Zlatoličja, Slovenje in drugih vasi morajo zgodaj zdoma, če hočejo biti v vrsti vsaj 40. ali 50. in da se vrnejo domov do 10. ure dopoldne, poleg tega v t, da so že pred 6. uro pred mesnico.

Da bo v bodoče razdeljevanje mesa tudi na terenu, zlasti pozimi, ko je prihod iz oddaljenih krajev v Ptuj nemogoč, bo potrebno v korist ljudstva garantirane preskrbe podzveti vse potrebno, da bodo res dosegli, za kar imajo pogoje. S tem bo odpravljena marsikatera kritika in nerazpoloženje starejših ljudi, ki morajo i zoddaljenih krajev po pripadajoče količine mesa. Ra.

Ne glede na razne glasove, ki so nam zlobno prerokovali, da bomo umrli od lakote, ki so govorili, da naše ljudstvo že umira od glada, bomo tudi v tem gospodarskem letu 1949-50 izboljšali življenjski raven naših ljudi; tisti pa, ki špekulirajo z lakoto naših ljudi, se bodo temeljito zmotili. Tito.

Slovenija Avtopromet Maribor
Prometni odsek

Spremembe avtobusnega voznega reda

S 1. avgustom 1949 se spremeni voznik na redni avtobusni progi 110 Ptuj—Majšperk—Makole—Poljčane in na progi 104 Maribor—Ptuj—Sv. Tomaž pri

Ptuj—Majšperk—Makole—Poljčane

Km	I.	III.	štev. Postaja	II.	IV.
—	12.10	Odhod 1	Ptuj-Tyršev trg	Prihod 7.55	
21	13.02	Prihod 8	Majšperk-tovarna	Odhod 7.05	
	4.05	13.15		Prihod 6.50	15.30
37	5.00	14.00	Prihod 15	Poljčane-kolodvor	Odhod 6.00 14.40

Opomba: V Poljčanah zveza z vlakom v smeri:
Maribor—Ljubljana 5.11 14.12
Ljubljana—Maribor 5.48 17.32
Poljčane—Slov. Konjice 5.45 14.17

Maribor—Sv. Tomaž pri Ormožu—Maribor

Km	I.	štev. Postaja	II.
—	4.50	Odhod 1	Sv. Tomaž Prihod 17.05
22	5.55	Prihod 8	Ptuj-Tyršev trg Odhod 16.00
	6.05		Prihod 15.50
33	6.29	11	Vurberg 15.26
35	6.37	12	Sv. Barbara-odcep 15.18
37	6.47	13	Sv. Martin (Kostanjšek) 15.08
47	7.12	18	Pobrežje 14.40
50	7.20	Prihod 19	Maribor-Glavni trg Odhod 14.35

Opomba: Ta proga je zopet vpostavljena s podaljškom od Ptuja do Maribora skozi Vurberg—Sv. Martin—Duplek—Maribor.

TEORIJE V ZADRUŽNI PRAKSI: Pravilno obdelovanje zadružne zemlje

Dipl. inž. Zorec Egon

Dobro uspevanje kulturnih rastlin je v glavnem odvisno od pravilne razdelitve padavin in sončne svetlobe tekom vegetacijske dobe, kakor tudi od splošnih toplotnih razmer in kakovosti zemlje. Na prve tri činitelje kmetovalcem ni mogoče svojevoljno upljavati, pač pa lahko deloma uveljavijo svojo voljo v prid izboljšanju in izkoriščanju zemlje z vsestranskim in umnim obdelovanjem. Z obdelovanjem hočemo napraviti zemeljske zaklade rastlinskih hranilnih snovi pristopne koreninam, da jih one lažje vsrkajo, pripraviti rastlinam ugodna tla in izboljšati tekom vegetacijske dobe nastalo neugodno stanje zemlje. Za dosego zaželenega cilja je treba delovanje zadružnikov vskladiti v delovanjem prirode.

Z oranjem in brananjem pripravimo zemljo potem, ko smo popravili poljske pridelke, v stanje, da jo potem priroda sama preobrazí v zaželeno godno stanje. Plug in brana razbijeta trdo in nepropustno zgornjo plast, jo zrahljata

in s tem omogočita pristop zraka in vlage k posameznim delcem zemlje. V taki zemlji je razpadanje rudnin in organskih snovi pospešeno. Z ogljikovo kislino nasičena voda pretvarja hranilne snovi rastlin v topljivo in za prehrano primerno obliko.

V jeseni zorani in v grudah ležeči zemlji zmrzne v zimskem času v njej se nabajajoča voda. Zmrznjena voda zavzema, kot je znano, večjo prostornost, zaradi česar razpadajo posamezni deli in delci zemlje. Mraz in vlaga zrahljata torej vrhnjo, kakor tudi spodnjo plast zemlje in pospešita godnost, kar omogoča, da rastlinske koreninice z lahkoto prodirajo med posameznimi zemeljskimi delci, kjer razkrajajo in vsrkavajo hranilne snovi, ki bi sicer ne bile pristopne. Če taki zemlji dodamo še umetnih gnojil, pripravimo na ta način rastlinam ugodna tla, da se potem lahko krepko razvijajo in gospodarsko izrabljajo dodana gnojila.

Zemlja, ki je v stanju godnosti, vsr-

ka vlago, ki prihaja v obliki padavin enakomerno v posameznih delih in delcih zemlje in jo konservira, t. j. prihrani jo za čas suše. Na taki zemlji ne trpe rastline nikdar pomanjkanja, ali pa zaradi preobilice vode. Zrak in voda pravilno krožita in vzpodbujata delovanje korenin, da te izločujejo ogljikov dioksid, ki je za razkrajanje hranilnih snovi velike važnosti. Zemeljska plast v globini, do koder segajo korenine in koreninice, ni mrtva, temveč je v njej veliko koristnih in škodljivih živalskih in rastlinskih živih bitij. Med temi je treba predvsem omeniti rastlinska, le pod drobnogledom vidna bitja iz skupin bakterij, lišajev, plesni in mahov. Vsi ti so udeleženi pri razkrajanju gnojia, raznih drugih organskih (ostanki rastlinskih) in neposredno tudi rudninskih snovi. V zvezi z razkrajanjem teh snovi je tudi tvorjenje plinov, ki pomagajo rahljati zemljo. Razvoj omenjenih bitij je mogoč le v slučaju, če imata zrak in voda dostop v zemljo.

Obdelovanje zemlje s kmetijskimi stroji je vezano na čas in stanje ter kakovost zemlje; obdelovanje v neprimernem letnem času in pri neugodnem stanju zemlje lahko povzroči, da stla-

čimo zemljo v trdo in zraku in vlago nedostopno plast, v kateri delovanje in razvoj koreninice ni mogoča. Da omogočimo koristnim talnim bakterijam uspešen razvoj in skupno z drugimi prirodnimi vplivi prehod zemlje v ugodno stanje, je potrebno med poedinimi obdelovalnimi deli primeren presedeek, ki mora biti odvisen od toplote in vlage zemlje.

Kot izboren pospeševalec ugodnosti zemlje so naravna gnojila (hlevski gnoj, gnojnica, kompost), s katerimi dovajamo zemlji koristne bakterije. Vrhu tega pa se ta gnojila v svojih precejšnjih količinah zmešajo z zemeljskimi delci, zrahljajo zemljo in omogočijo pristop vlage in zraka. K dobremu stanju zemlje in pravilni izrabi gnojil pripomore tudi umna izmenjava rastlin — kolobarjenje.

Če torej hoče zadružnik umno in dobro kmetovati, mu morajo biti znani vplivi takšnega ali drugačnega obdelovanja zemlje v posameznih letnih časih. Spoznavati in poznati mora delovanje prirode, ker bo le v tem slučaju njegovo poseganje v prirodu nje-mu v korist.

Na zemlji, ki so jo zadruge dobile od države v brezplačno izkoriščanje (iz agrarne fonda ali zaplenjeno ljudskim sovražnikom), so nekatere splošne zadruge — na osnovi skupnega dela in deloma s pomočjo skupnih proizvodnih sredstev — organizirale kmetijsko proizvodnjo. Da bi organizirale racionalno proizvodnjo, so iz svojih sredstev, ali pa s pomočjo državnih kreditov nabavljale novo orodje, stroje, delovno in plemensko živino, gradile gospodarska poslopja na zadružni zemlji. Tako je poleg privatnega gospodarstva nastalo novo, zadružno gospodarstvo — zadružna ekonomija.